

Η Λογιστική Κόστους στην λήψη απόφασης σε μια Μονάδα Υγείας

Εισηγητής: Χρήστος Σαρηγιαννίδης

ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ **ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ**

- ❑ Κόστος είναι το αριθμητικό μέγεθος που αντιπροσωπεύει τα ποσά που δαπανήθηκαν για την απόκτηση υλικών ή άυλων αγαθών και υπηρεσιών, με σκοπό την χρησιμοποίησή τους για την πραγματοποίηση εσόδων από πωλήσεις ή για την κάλυψη κοινωνικών αναγκών.

$$\text{ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ} = \text{ΕΣΟΔΟ} - \text{ΚΟΣΤΟΣ ΕΣΟΔΟΥ}$$

ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

- Με σκοπό τον έλεγχο του κόστους και την χρησιμοποίησή του για την λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων, είναι αναγκαία η κατάταξη του σε κατηγορίες .
 - - Η κατάταξη αυτή γίνεται με την χρησιμοποίηση διαφόρων κριτηρίων.
-

Κάποια από τα σημαντικότερα κριτήρια είναι :

- ☐ Το κριτήριο του είδους
 - ☐ Το κριτήριο του προορισμού
 - ☐ Το κριτήριο του τρόπου ενσωματώσεως στο κόστος των κατ' είδος στοιχείων
 - ☐ Το κριτήριο του χρόνου προσδιορισμού του
 - ☐ Το κριτήριο της ενσωματώσεως ή μη, μιας δαπάνης στο λειτουργικό κόστος
 - ☐ Το κριτήριο της συμπεριφοράς των στοιχείων του κόστους όταν μεταβάλλεται το επίπεδο απασχόλησης ή δραστηριότητας
-

Η ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΚΑΤ' ΕΙΔΟΣ

(σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. & το κλαδικό Λ.Σ.
Δ.Μ.Υ.)

- ☐ Αμοιβές και έξοδα προσωπικού
 - ☐ Αμοιβές και έξοδα τρίτων
 - ☐ Παροχές τρίτων
 - ☐ Διάφορα έξοδα
 - ☐ Τόκοι και συναφή έξοδα
 - ☐ Αποσβέσεις παγίων
 - ☐ Προβλέψεις εκμετάλλευσης
 - ☐ Αποθέματα (αναλώσεις)
-

Η ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ

- ❑ Κόστος κατά λειτουργία (π.χ. λειτουργία παραγωγής, διάθεσης, διοίκησης , έρευνας, ανάπτυξης, χρημ/σεως)
 - ❑ Κόστος κατά πεδίο ευθύνης (το κόστος λειτουργικής ή οργανωτικής υποδιαίρεσης που έχει ορισθεί υπεύθυνο πρόσωπο με την αναγκαία εξουσία και αρμοδιότητα)
 - ❑ Κόστος κατά φορέα (προϊόν , υπηρεσία)
 - ❑ Κόστος κατά κέντρο κέρδους (τομείς δραστηριότητας που σχηματίζουν ξεχωριστό κέρδος)
-

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΕΩΣ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΤΩΝ ΚΑΤ' ΕΙΔΟΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ

- ❑ Άμεσο κόστος (Direct cost)
 - ❑ Το κόστος που ενσωματώνεται στην λειτουργία , το προϊόν , την υπηρεσία κ.λ.π. άμεσα, με τρόπο εμφανή και χωρίς προηγούμενη κατανομή. Π.χ. άμεση εργασία, άμεσα υλικά κ.λ.π.
 - ❑ Έμμεσο κόστος (Indirect cost)
 - ❑ Το κόστος που αφορά δύο και περισσότερες λειτουργίες , προϊόντα , υπηρεσίες κ.λ.π. Π.χ. ο μισθός ενός Γ. Διευθυντή.
-

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Κόστος προϋπολογιστικό:

- ☐ Είναι το κόστος που υπολογίζεται εκ των προτέρων με βάση ποσοτικά δεδομένα , τεχν. προδιαγραφές κ.λ.π. τα οποία αποτιμώνται σε τιμές που προβλέπεται να ισχύουν κατά το χρόνο που αναμένεται να αποκτηθούν .
-

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ (συνέχεια.....)

Πρότυπο κόστος:

- ☐ Είναι το κόστος το οποίο προσδιορίζεται εκ των προτέρων, αλλά η ακολουθούμενη διαδικασία προσδιορισμού των στοιχείων του (χρησιμοποιεί δεδομένα που έχουν επαληθευθεί πειραματικά κ.λ.π.), το καθιστά πολύ αξιόπιστο και ικανό να χρησιμοποιηθεί για την εξυπηρέτηση πολλών αναγκών της επιχειρηματικής ζωής .
-

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ (συνέχεια.....)

Το πραγματικό ή ιστορικό κόστος:

- ❑ Είναι το κόστος που υπολογίζεται εκ των υστέρων , αφού έχει πραγματοποιηθεί . Είναι η πλέον διαδεδομένη κατηγορία κόστους και με βάση αυτό προσδιορίζονται τα επίσημα αποτελέσματα των οικονομικών μονάδων
-

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΕΩΣ Ή ΜΗ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ

Κοστολογήσιμες δαπάνες:

- ☐ Είναι δαπάνες οργανικές, ομαλές και κανονικές, αφορούν την κανονική λειτουργία του οργανισμού.

Μη κοστολογήσιμες δαπάνες:

- ☐ Είναι δαπάνες ανόργανες, ανώμαλες και μη κανονικές σε σχέση με την λειτουργία της επιχείρησης (π.χ. ζημιά από φωτιά ή σεισμό, κλοπή κ.λ.π.). Επίσης το κόστος που αντιστοιχεί στην αδράνεια τμήματος ή συνόλου του οργανισμού.
-

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΤΩΝ
ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ
ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ Ή

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Σταθερό κόστος (Fixed cost)

- Είναι το κόστος που παραμένει αμετάβλητο για μια δοσμένη χρονική περίοδο (εξάμηνο , έτος κ.λ.π.) άσχετα με το αν η απασχόληση του τμήματος ή της επιχείρησης αυξομειώνεται (π.χ. τα ενοίκια κτηρίων)

Μεταβλητό κόστος (Variable cost)

- Είναι το κόστος το οποίο μεταβάλλεται ανάλογα με την μεταβολή της απασχόλησης ή της παραγωγής (π.χ. πρώτες ύλες , άμεση εργασία) .
-

Παράδειγμα:
Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΑΞΟΝΙΚΟΥ
ΤΟΜΟΓΡΑΦΟΥ

Έσοδα από εξετάσεις Αξονικού:	10.000.000,00	100%
Μείον:		
α. Μεταβλητό Κόστος Παραγωγής:	4.000.000,00	
β. Μεταβλητό Κόστος Λειτουργιών: (Διοίκησης, Διάθεσης, Χρηματοδοτήσεως, Έρευνας και Ανάπτυξης)	<u>2.000.000,00</u>	<u>6.000.000,00</u> 60%
Μεταβλητό ή Οριακό περιθώριο κέρδους:	4.000.000,00	40%
Μείον:		
Ολικό σταθερό κόστος Λειτουργιών: (Διοίκησης, Διάθεσης, Χρηματοδοτήσεως, Έρευνας και Ανάπτυξης)	<u>3.000.000,00</u>	<u>30%</u>
ΚΕΡΔΟΣ	<u>1.000.000,00</u>	10%

Ανάλυση αποτελεσμάτων παραδείγματος:

- Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι το “περιθώριο κέρδους” αντιπροσωπεύει το 40% των εσόδων .
 - Το ποσοστό αυτό προορίζεται να καλύψει το σύνολο του σταθερού κόστους και το καθαρό κέρδος ($30\% + 10\% = 40\%$).
 - Όταν το καθαρό κέρδος είναι μηδέν, τότε το σύνολο του περιθωρίου του κέρδους ισούται με το ολικό σταθερό κόστος .
-

Ανάλυση αποτελεσμάτων παραδείγματος: (συνέχεια....)

- Με βάση τα παραπάνω δεδομένα , το ύψος των πωλήσεων
 - (εσόδων) στο οποίο το περιθώριο του κέρδους καλύπτει ή ισούται με το ολικό σταθερό κόστος , προσδιορίζεται με βάση τη σχέση :
 -
 - $\text{ΟΛΙΚΟ ΣΤΑΘΕΡΟ ΚΟΣΤΟΣ} = \text{ΕΣΟΔΑ} * \% \text{ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ}$
 - ή $3.000.000,00 = \text{έσοδα} * 0,40$
 - Άρα $\text{έσοδα} = 3.000.000,00 : 0.40$
 $= 7.500.00.00 \text{ ευρώ}$
-

Ανάλυση αποτελεσμάτων παραδείγματος: (συνέχεια....)

- Ο συντελεστής " περιθωρίου κέρδους " επί των εσόδων έχει μεγάλη σπουδαιότητα και χρησιμότητα, γιατί εμφανίζει με ιδιαίτερη σαφήνεια τι ποσοστό από κάθε νομισματική μονάδα αύξησης των πωλήσεων προστίθεται στα κέρδη , από την στιγμή που αυτό έχει ήδη καλυφθεί και με την προϋπόθεση ότι αυτό δεν έχει μεταβληθεί.
-

